

Dr. hab. Iwona Klonowska

Pułtusk dnia , 10.08.2025 r.

Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej

OCENA

dorobku naukowego, działalności organizatorskiej i promującej naukę oraz osiągnięcia naukowego będącego podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego pt.:

„ Specyfika funkcjonowania zawodowego funkcjonariuszy Służby Więziennej a poziom ich doktoratu psychofizycznego.” w ramach przewodu habilitacyjnego Pani dr. Ewy Sygit-Kowalkowskiej.

INFORMACJE O HABILITANTCE

Pani Ewa Sygit-Kowalkowska w 2012 roku obroniła pracę doktorską w zakresie nauk medycznych w dyscyplinie medycyna na Wydziale Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Ponadto jest absolwentką wielu szkoleń z obszaru psychologii tj. :

– „Terapia skoncentrowana na rozwiązaniach” – kurs podstawowy i kurs zaawansowany realizowane przez Centrum Rozwiązań,

– „Szkolenie z opiniowania psychologicznego w sprawach rodzinnych” realizowane przez Pracownię Pomocy Psychologicznej Ośrodek Szkoleniowy,

– „Studium psychologii sądowej,, realizowane przez Dolnośląskie Centrum Psychoterapii,

- Udział w projekcie „ Monitoring stresu zawodowego w sądach i jego skutków zdrowotnych.” Realizowanego przez Stowarzyszenie Zdrowa Praca.

Habilitationka legitymuje się niezwykle ciekawą ścieżką edukacyjną, która niewątpliwie miała wpływ na jej aktywność w tak różnych obszarach. P. Ewa Sygit- Kowalkowska jest mgr prawa i psychologii oraz doktorem nauk medycznych.

Ponadto biegłym sądowym, absolwentką studium z tego zakresu. We wszystkich trzech przestrzeniach naukowych, nie tylko działała aktywnie -zarówno w sferze badawczej jak i dydaktycznej -ale także skutecznie je łączyła w realizowanych lub współrealizowanych przez siebie kolejnych projektach badań.

Takie interdyscyplinarne wykształcenie jest niejednokrotnie wskazywane jako swoisty brak ciągłości rozwoju naukowego w danej dziedzinie, jednakże moim zdaniem, stanowi ono ogromny atut Habilitationki, szczególnie z powodu takiego właśnie doboru ukończonych kierunków.

Wszystkie zagadnienia o których pisała i badała habilitationka były osadzone w naukach, których absolwentką była.

Ugruntowana wiedza prawna a także psychologiczna i medyczna stanowiły świetny asumpt do badań i analizy wspomnianego dobrostanu u pracowników Służby Więziennej. Wszak, to szczególna grupa zawodowa osadzona na przepisach, regulaminach i innych aktach prawnych, których przestrzeganie wyznacza ich sposób działania.

Z drugiej zaś strony, są także grupą szczególną z uwagi na doznawane i przeżywane emocje, stres często mające swoje odzwierciedlenie w stanie zdrowia. Zatem prowadzenie tak zakrojonych badań wpisuje się w posiadaną wiedzę Habilitationki.

Przebieg pracy zawodowej Habilitanta

przedstawia się następująco:

od 2013 r. do chwili obecnej – Habilitantka zatrudniona jest na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy na Stanowisku adiunkta, pracownika naukowo-dydaktycznego. W ramach realizowanych zadań prowadzi zajęcia na Wydziale Psychologii między innymi z zakresu:

- *Psychologii sądowej* - wykład dla studentów specjalności: psychologia kliniczna
 - *Psychologii penitencjarnej* - seminarium monograficzno-empiryczne
 - *Psychologiczno-prawnych aspektów pozbawienia i ograniczenia wolności* – seminarium monograficzno-empiryczne
- Ponadto Habilitantka realizuje proces dydaktyczny na Wydziale Prawa UKW w Bydgoszczy gdzie prowadzi zajęcia między innymi z
- *Psychologii zeznań*
 - *Psychopatologii*.

Habilitantka w swoim dorobku podkreślała, że do jej głównych osiągnięć naukowych w opisywanym czasie było stworzenie koncepcji badań z obszaru problematyki zdrowia funkcjonariuszy Służby Więziennej (dalej - SW).

W latach poprzedzających tj. 2007-2013 realizowała proces dydaktyczny w Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy na Wydziale Nauk o Zdrowiu w Katedrze i Zakładzie Psychologii Klinicznej na stanowisku asystenta. Realizowała wówczas następujące przedmioty które wpisują się z zainteresowania naukowe Habilitantki.

Były to:

Psychologia kliniczna, Psychologia zdrowia i Podstawy psychoterapii dla studentów Pielęgniarstwa, Ratownictwa Medycznego,

Habilitantka w tym okresie koncentrowała się na zbudowaniu kompetencji w zakresie dokonywania pomiaru i oceny wybranych wskaźników dobrostanu psychofizycznego osób, również w obrębie grup zawodowych.

Wcześniejszy okres pracy w Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy, na Wydziale Nauk o Zdrowiu w Zakładzie Podstaw Prawa Medycznego poświęcone były prowadzeniu zajęć z *Podstaw prawa i Prawa Medycznego* dla studentów Pielęgniarstwa, Ratownictwa Medycznego, Dietetyki.

Czas ten był skoncentrowany na zbudowaniu wizji pracy w oparciu o badania interdyscyplinarne. Habilitantka określiła obszar zainteresowań na badania naukowe nad stanem zdrowia człowieka funkcjonującego w instytucjach o specyficznym statusie prawnym, a także przyjęcie perspektywy stanu zdrowia będącego efektem oddziaływań struktur organizacyjnych w instytucji, w której człowiek przebywa.

Szerokie wykształcenie, które habilitantka systematycznie uzupełniała nadając mu interdyscyplinarny charakter poskutkowało swoistą ewolucją rozwoju naukowego i zakreślaniem obszarów zainteresowań, które jak sama Habilitantka określiła jako” ***zdrowie psychofizyczne człowieka funkcjonującego w warunkach podwyższonego ryzyka i jego korelaty.***”

W miarę rozwoju naukowego Habilitantka dookreśliła i ukierunkowała swoje zainteresowania na zagadnienie dobrostanu psychofizycznego w pracy funkcjonariuszy Służby Więziennej (SW). Założono, że określony stan zdrowia - odporności psychicznej względem sytuacji trudnych, bez narastających dolegliwości wynikających z wypalenia zawodowego - pełni ważną rolę w procesie wypełniania roli resocjalizacyjnej (wychowawczej). Ten też zakres stał się drogą, którą podjęła Habilitantka.

OCENA DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ HABILITANTKI

W załączonym do wniosku o wszczęcie postępowania habilitacyjnego, wykazie publikacji, znajdują się zarówno te, które zostały opublikowane przez Panią dr. Ewę Sygit-Kowalkowską przed uzyskaniem stopnia naukowego doktora oraz te, które ukazały się po jego uzyskaniu.

Jako osiągnięcie przedłożone do oceny Habilitantka wskazała cykl artykułów stanowiący jedynie część jej rozbudowanego dorobku. Artykuły te, są konsekwencją realizowanych projektów badawczych. Są to :

1.Sygit-Kowalkowska, E. (2025). Dorobek i znaczenie badań naukowych nad personelem więziennym. Wizja i użyteczność kontynuacji badań - perspektywa psychologiczna. *Law Education Security*, 127.

2) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Piotrowski, A., Miklósi, M., Hegedűs, J. (2025). A job that's interesting, but requires supervisor support. Personal determinants, perceived job characteristics and interest in prison service work. A comparative study between Poland and Hungary. *Polskie Forum Psychologiczne*, 30, 1.

3) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Orlak, K., Stolarski, M. (2023). Work for the Prison Service: selected health consequences - investigating the role of personal resources, job demands, work stress, and burnout. *International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health*, 36(6), 1–17.

4) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Piotrowski, A., Hamzah I. (2021). Insomnia among Prison Officers and Its Relationship with Occupational Burnout: The Role of Coping with Stress in Polish and Indonesian Samples. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(8), 4282.

5) Piotrowski, A., **Sygit-Kowalkowska, E.**, Hamzah, I. (2020). Work Engagement among Prison Officers. The Role of Individual and Organizational Factors in the Polish and Indonesian Penitentiary Systems. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(21), 8206.

6) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Poklek, R., Pastwa-Wojciechowska, B. (2019). Predicting the Role of Personality Traits, Organizational Factors, and Strategies for Coping with Stress in Job Satisfaction in Correctional Services. *Polish Psychological Bulletin*, 50, 3, 275–283.

7) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Weber-Rajek, M., Herkt, M., Ossowski, R. (2017). Wypalenie zawodowe u funkcjonariuszy służby więziennej. Rola osobowości i wybranych cech zawodowych. *Medycyna Pracy*, 68, 1, 85–9.

8) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Weber-Rajek, M., Porażyński, K., Goch, A., Kraszkiewicz, K., Bułatowicz I. (2015). Samokontrola emocjonalna, radzenie sobie ze stresem a samopoczucie fizyczne funkcjonariuszy służby więziennej. *Medycyna Pracy*, 66, 3, 373–382.

Wymieniony cykl artykułów składa się na oceniane osiągnięcie naukowe, które Habilitantka opisała pod ogólnym tytułem: „Specyfika funkcjonowania zawodowego funkcjonariuszy Służby Więziennej a poziom ich dobrostanu psychofizycznego.”

Fundamentem na bazie, którego powstawały wspomniane artykuły były badania prowadzone w ramach 5 projektów, których celem było uzyskanie odpowiedzi na postawione w nich pytania problemowe. Habilitantka podkreślała, co niezwykle ważne z punktu widzenia oceny osiągnięcia naukowego, że wspomniane pytania problemowe wykraczały swym zakresem poza poznany dotychczas obszar wiedzy i badań dotyczący Służby Więziennej, co czyni jej dociekania zasługującymi na uznanie ich za nowatorskie, a tym samym wnoszące do nauki nowe spojrzenia na Służbę Więzienną i możliwości oddziaływania na nią. Z jednej strony Habilitantka analizowała specyfikę pracy w SW, związane z tym uwarunkowania pełnienia służby, zainteresowania pracą /służbą, relacjami między osobami w ramach SW, a dobrostanem psychofizycznym funkcjonariuszy SW.

Postawione przez Habilitantkę pytania badawcze określały główny obszar zainteresowań i kierunkowały analizę uzyskanych danych. Były to następujące pytania badawcze:

1) W ramach projektu 1: „Jakie zmienne podmiotowe mają znaczenie dla kształtowania się samopoczucia psychofizycznego funkcjonariuszy SW i które z nich pozwalają przewidywać jej wyższy poziom?”

2) W ramach projektu 2: „Jakie uwarunkowania podmiotowe i charakterystyki pracy określają poziom wybranych aspektów dobrostanu funkcjonariuszy SW, takich jak: satysfakcja z pracy oraz wyników w zakresie symptomów wypalenia zawodowego oraz jaka jest siła tych uwarunkowań i charakterystyk? „

3) W ramach projektu 3: „Jakie jest znaczenie cech pracy i cech osobistych dla kształtowania się zaangażowania w pracę oraz prawidłowej jakości snu funkcjonariuszy, w badaniach porównawczych między krajami?”

„Jaka jest rola poczucia ogólnego dobrostanu dla kształtowania się poziomu zaangażowania w pracę oraz prawidłowej jakości snu? „

4) W ramach projektu 4: „Jakie miejsce wśród predyktorów konsekwencji zdrowotnych w SW, zajmują wymagania pracy, wypalenie zawodowe i napięcie stresowe? „

„Jakie zasoby podmiotowe pełnią rolę moderatorów relacji między wymaganiami w pracy - wypaleniem zawodowym/napięciem stresowym oraz między wypaleniem/napięciem stresowym - konsekwencjami zdrowotnymi? „

5) W ramach projektu 5 : „Jakie postrzegane charakterystyki pracy i jakie uwarunkowania podmiotowe są istotne w kształtowaniu się zainteresowania pracą (praktykami) w SW, w badaniach porównawczych między krajami? „

Tak sformułowane pytania problemowe znalazły swoje zwięźcenie w realizowanych badaniach i opublikowanych artykułach, co całościowo składa się na swoistą całość. Odzwierciedleniem tego szerokiego ujęcia tematu są wskazane przez Habilitantkę placówki w których prowadziła badania a także szeroka współpraca z przedstawicielami wielu ośrodków akademickich krajowych i zagranicznych.

Na podstawie przedłożonych przez Habilitantkę dokumentów, stanowiących podstawę procedowania w przewodzie habilitacyjnym, należy stwierdzić, że dorobek naukowy Autorki obejmuje kilkanaście pozycji, opublikowanych lub oczekujących na publikację artykułów po przyjęciu przez redakcję do druku oraz rozdziałów w publikacjach zbiorowych.

Na dorobek ten składają się w ujęciu całościowym :

-artykuły będące osiągnięciem naukowym przed i po doktoracie. Habilitantka poza działaniami projektowymi i publikacyjnymi wykazanymi do osiągnięcia naukowego prowadziła szereg aktywności naukowych. Między innymi współrealizowała trzy międzynarodowe projekty badawcze, podejmując współpracę z następującymi ośrodkami naukowymi:

- Institute of Psychology, Oslo New University College, Oslo, Norway,
- Military MIND Academy, Pune, India,
- Faculty of Philosophy, University of Priština, Mitrovica, Serbia.

Faculty of Physical Education and Sport, National University of Physical Education and Sports, Bucharest, Romania,

- Department of Sport and Training Theory, Latvian Academy of Sport Education, Riga, Latvia,
- Department of Physical and Social Education, Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania,
- Department of Social Science and Languages, Armed Forces Academy of M.R. Štefánik, Liptovský Mikuláš, Slovakia,
- Faculty of Business Administration, University of Economics-The University of Danang, Danang City, Vietnam.

Zakres badań naukowych koncentrował się wokół zagadnienia stresu i poczucia własnej skuteczności w okresie wojny rosyjsko-ukraińskiej wśród kobiet z Ukrainy, Polski, Rumunii i ze Słowacji. Kolejną płaszczyzną badań była problematyka grupy zawodowej pielęgniarek i położnych w czasie pandemii COVID-19, na temat ich prężności psychicznej, poczucia stresu oraz intencji odejścia z organizacji a także tematyka pracy zdalnej i roli prężności, radzenia sobie ze stresem oraz pasji pracy.

Ponadto Habilitantka, współpracowała także z uczelniami krajowymi realizując projekty badawcze w badaniach nad personelem Straży pożarnej, przy opracowaniu roli alkoholu w środowisku zawodowym, w badaniach nad zagadnieniem prężności psychicznej kobiet osadzonych w zakładzie karnym a także w badaniach dotyczących zdrowia w grupie personelu z ośrodków młodzieżowych. Kolejnymi obszarami zainteresowań skutkującymi współpracą z krajowymi ośrodkami naukowymi był dobrostan pracowników sądownictwa w kontekście roli wymiaru sprawiedliwości. Habilitantka brała też udział w opracowaniu zagadnienia znaczenia stylu życia w ochronie i promocji zdrowia, a także przy opracowywaniu zagadnienia związanego ze zdrowiem publicznym tj. zapobieganiem samobójstwom.

Były to między innymi :

- Instytut Psychologii, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie,
- Wydział Nauk o Zdrowiu, Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy.

Wszystkim tym działaniom towarzyszyło wielopłaszczyznowe podejście do badanego zagadnienia wyrażające się także we współpracy z placówkami merytorycznymi takimi jak szpitale, młodzieżowy ośrodek Wychowawczy, Zakłady Karne czy placówki Straży Pożarnej.

Habilitantka wskazała na 40 rozdziałów w publikacjach zbiorowych i artykułów wydanych przed i po doktoracie poza cyklem wskazanych jako osiągnięcie poddane ocenie recenzentów. Ów dorobek należy ocenić jako wystarczający do wykazania dużej aktywności naukowej Habilitantki i jej ciągłego zgłębiania interesujących ją obszarów. Pani doktor Ewa Sygit-Kowalkowska wykazała się także **istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej krajowej i zagranicznej. Wśród jej aktywności wskazać należy między innymi :**

-aktywność naukowa w instytucji akademickiej Faculty of Humanities, University of Debrecen, Hungary w 2023 roku i 2024 roku:

- praca nad projektem badań polsko-węgierskich oraz przygotowanie wniosku grantowego do WACŁAW FELCZAK FOUNDATION,
- współpraca w ramach przygotowań do wystąpienia posterowego podczas 24th National Conference on Educational Science, University of Debrecen, w dniach 24-26.10.2024 r.,
- aktywność naukowa w National University of Physical Education and Sport, Bucharest, Romania (12.05.2023 r.-17.06.2023 r.),
- praca zespołowa nad wystąpieniem konferencyjnym w ramach *Innovations in sport psychology in view of the Olympic Games- 2024 edition*, International Congress of Education, Health and Human Movement, Bucharest, 14-17.06.2023 r.,
- aktywność naukowa w University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences, Croatia, w okresie 25.04.2023 r.-4.05.2023 r.,
- aktywność naukowa w Politeknik Ilmu Pemasyarakatan, University of Indonesia, kształcącej kadry mundurowe, w okresie 2020-2021 r..

Wśród kolejnych aktywności Pani doktor na uwagę zasługują działania edukacyjne i organizacyjne takie jak :

- Powołanie i opieka nad Kołem Naukowym Psychologii Kryminalnej przy Wydziale Psychologii UKW w Bydgoszczy, zrzeszającym studentów Psychologii oraz Kryminologii, od rok akademickiego 2024/2025,
- przygotowanie oferty edukacyjnej w formie warsztatów i wykładów, w tym z okazji Dni Psychologa, organizowanych na Wydziale Psychologii,
- Działalność popularyzująca naukę i działalność dydaktyczna - współpraca z Aresztem Śledczym w Bydgoszczy, Oddziałem Zewnętrznym w Bydgoszczy-Fordonie (ZK Fordon), rok akademicki 2023/2024 i 2024/2025,
- Współpraca z Okręgową Radą Adwokacką w Bydgoszczy i Zespołem Szkół nr 24 w Bydgoszczy w ramach projektu Centrum Mediacji i Edukacji Prawnej im. Kamili Wyrębskiej, od września 2022 roku,
- Kierowanie i tworzenie programu Trzysemestralnych studia podyplomowe *Psychologia sądowa i Mediacje* na Wydziale Psychologii UKW w Bydgoszczy 2015 i 2016 rok.

W przedstawionym do oceny dorobku habilitantka podała następujące ilości cytowani (np. w indeksie Hirscha), czy liczbie uzyskanych punktów za publikacje według MNiSW :

pkt MNiSW=582.5 (wedle wskaźników czasopism na dzień składania wniosku: 660 pkt MNiSW)

IF=10.415 ((wedle wskaźników czasopism nadzień składania wniosku: 10.814 IF)

Łączna wartość dorobku w zakresie punktacji MNiSW= 1632.224

Łączna wartość IF dorobku = 14.816

Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

A) Tytuł osiągnięcia:

Osiągnięciem wskazanym do oceny jest cykl artykułów pod tytułem **„Specyfika funkcjonowania zawodowego funkcjonariuszy Służby Więziennej a poziom ich dobrostanu psychofizycznego.”**

Autorka dokonała szerokiej psychologicznej analizy funkcjonowania osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo obywateli w kontekście pracy zawodowej w Służbie Więziennej.

W badaniach podjęto próbę ujęcia warunków pracy oraz wynikających z tego konsekwencji u osób pełniących obowiązki w grupach zawodowych, których głównym zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa w wymiarze społecznym - Służba Więzienna, oraz medycznym (Służba Zdrowia). Takie interdyscyplinarne ujęcie pozwoliło na opisanie poszczególnych grup zawodowych dzięki uwzględnianiu specyficznych czynników będących wspólnym mianownikiem i podstawą ich funkcjonowania.

B) Lista publikacji wchodzących w skład osiągnięcia naukowego.

a) **Sygit-Kowalkowska, E.** (2025). „Dorobek i znaczenie badań naukowych nad personelem więziennym. Wizja i użyteczność kontynuacji badań - perspektywa psychologiczna.” *Law Education Security*, 127 (artykuł zaakceptowany do druku),

b) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Piotrowski, A., Miklósi, M., Hegedűs, J. (2025). „A job that’s interesting, but requires supervisor support. Personal determinants, perceived job characteristics and interest in prison service work. A comparative study between Poland and Hungary.” *Polskie Forum Psychologiczne*, 30, 1. (artykuł zaakceptowany do druku),

c) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Orlak, K., Stolarski, M. (2023) „Work for the Prison Service: selected health consequences - investigating the role of personal resources, job demands, work stress, and burnout. *International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health*.”, 36(6), 1–17,

d) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Piotrowski, A., Hamzah I. (2021). „Insomnia among Prison Officers and Its Relationship with Occupational Burnout: The Role of Coping with Stress in Polish and Indonesian Samples. *International Journal of Environmental Research and Public Health*.”, 18(8), 4282,

e) Piotrowski, A., **Sygit-Kowalkowska, E.**, Hamzah, I. (2020). „Work Engagement among Prison Officers. The Role of Individual and Organizational Factors in the Polish and Indonesian Penitentiary Systems.” *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(21), 8206,

- f) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Poklek, R., Pastwa-Wojciechowska, B. (2019). „Predicting the Role of Personality Traits, Organizational Factors, and Strategies for Coping with Stress in Job Satisfaction in Correctional Services.” *Polish Psychological Bulletin*, 50, 3, 275–283.,
- g) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Weber-Rajek, M., Herkt, M., Ossowski, R. (2017).” Wypalenie zawodowe u funkcjonariuszy służby więziennej. Rola osobowości i wybranych cech zawodowych.” *Medycyna Pracy*, 68, 1, 85–9,
- h) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Weber-Rajek, M., Porażyński, K., Goch, A., Kraszkiewicz, K., Bułatowicz I. (2015). „Samokontrola emocjonalna, radzenie sobie ze stresem a samopoczucie fizyczne funkcjonariuszy służby więziennej.” *Medycyna Pracy*, 66, 3, 373–382.

C) Omówienie osiągnięć wyników badań dotyczących psychospołecznego funkcjonowania w kontekście pracy osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo obywateli.

Cykl artykułów

1.)Sygit-Kowalkowska, E. (2025). „Dorobek i znaczenie badań naukowych nad personelem więziennym. Wizja i użyteczność kontynuacji badań - perspektywa psychologiczna.” *Law Education Security*, 127. (artykuł zaakceptowany do druku).

Głównym celem artykułu jest swoiste podsumowanie oraz zbilansowanie dotychczasowych prac, badań prowadzonych w obszarze psychologii penitencjarnej. Artykuł może stanowić pewien punkt wyjścia do wyzwań jakie stoją przed Służbą Więzienną.

Celami jakie autorzy postawili przed sobą było scharakteryzowanie roli SW, określenie wyzwań jakie stoją przed SW w tym wyzwań psychologicznych. Habilitantka określiła tekst jako „podsumowanie 10 lat badań i analiz literatury prowadzonych przez autorkę oraz inspirację dla grona naukowego do testowania modeli naukowych w badaniach z udziałem personelu penitencjarnego.”(cyt. z omawianego artykułu).

Z artykułu jawi się obraz przeprowadzanych badań naukowych dotyczących Służby Więziennej zogniskowany wokół następujących tematów:

- wspomnianej rzeczywistości będącej codziennością Funkcjonariuszy SW,

- reakcji funkcjonariuszy na stawiane im wymagania, a także badania opisujące rolę specyfiki służby w SW, jak również uwarunkowań osobistych przyczyniających się do dobrostanu psychofizycznego. Równie ważnym zagadnieniem, które zostało wskazane przez autorów dotyczy analizy poglądów personelu SW dla jakości realizowanej przez nich roli zawodowej. Artykuł jest istotnym elementem całości podejmowanej przez Habilitantkę rozważań, gdyż wskazuje na systemowe przemyślane działania pozwalające na bieżące monitorowanie obrazu SW, którym od wielu lat się Habilitantka zajmuje. Nie pominięto, także problemów jakie występują w Zakładach Karnych, a które mogą mieć wpływ na prowadzone badania, ale także na ich wyniki. Między innymi chodzi o przełudnienie w ZK, brak kadry w ZK, niskie zarobki Funkcjonariuszy ZK czy brak zatrudnienia dla osadzonych. To niewątpliwie czynniki mogące mieć istotne znaczenie zarówno dla obrazu Służby Więziennej, jak i deklarowanych przez funkcjonariuszy poglądów w ramach realizowanych badań.

Takie szerokie spojrzenie Habilitantki wykraczające poza zakres badań, pozwala na ich dostosowywanie do pojawiających się wspomnianych wyzwań i lepsze zrozumienie tego środowiska. Habilitantka zwraca uwagę, przywołując badania, na stawiane z jednej strony oczekiwania jakie stawia się funkcjonariuszom SW, z drugiej zaś, doświadczany przez nich stres, emocje wynikające z kontaktu z osadzonymi, doznawane problemy zdrowotne, konieczność podporządkowania się strukturom czy mierzenie się z negatywnym obrazem służby w społeczeństwie. Habilitantka dokonując przeglądu badań stawia określone wnioski z nich wynikające, które są swoistym drogowskazem dla dalszego eksplorowania tego środowiska. Wskazuje, także na dylematy etyczne związane z prowadzonymi badaniami. Habilitantka dokonując przeglądu badań i uwzględnione w nich czynniki wysuwa wnioski stanowiące asumpt do dalszych pogłębionych i rozszerzonych badań.

Habilitantka mając już wiedzę popartą zrealizowanymi wcześniej badaniami w SW, oraz odwołując się do wyników analizowanych w tym tekście wysuwa wnioski, a także formułuje zalecenia dla dalszego zgłębiania wiedzy na temat funkcjonowania SW, co niewątpliwie jest podsumowaniem dotychczasowych dociekań, z drugiej zaś strony zakreślonym wyzwaniem badawczym.

2.) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Piotrowski, A., Miklósi, M., Hegedűs, J. (2025). A job that's interesting, but requires supervisor support. Personal determinants, perceived job characteristics and interest in prison service work. A comparative study between Poland and Hungary. *Polskie Forum Psychologiczne*, 30, 1.

Badanie koncentruje się na kwestii zainteresowania studentów pracą w służbie więziennej w Polsce i na Węgrzech. Autorzy dostrzegają ciężar pracy w służbie więziennej. Celem badania

jaki sobie postawiono było określenie jakie czynniki – indywidualne cechy (np. odporność, empatia, impulsywność, wartości), postrzegane cechy pracy (wymagania emocjonalne, wsparcie, kontrola nad pracą) oraz tradycje rodzinne – wpływają na zainteresowanie studentów pracą lub stażem w służbie więziennej. W badaniu udział wzięło łącznie 527 studentów z obu krajów tj. Polski (275) i Węgrzech (252). Byli to studenci głównie rekrutujący się z kierunków społecznych. W badaniu zastosowano kwestionariusze psychologiczne (m.in. COPSOQ-II, EQ-Short, BRS, UPPS-P), pytania o tradycje rodzinne i wcześniejsze doświadczenia w ZK.

Uzyskane wyniki pozwoliły sformułować następujące wnioski: głównym negatywnym predyktorem była skłonność do poszukiwania wrażeń – im wyższa, tym mniejsze zainteresowanie. W węgierskiej próbie znaczenie miały wartości takie jak: preferencja bezpieczeństwa która zmniejszała zainteresowanie, a autonomii (self-direction) – która zwiększała zainteresowanie. Kobiety z obu grup były ponad dwukrotnie bardziej zainteresowane stażem niż mężczyźni. W polskiej grupie badawczej dodatkowo stwierdzono brak planowania (impulsywność), która zwiększała chęć odbycia stażu.

Z badań wynikało także, że wsparcie przełożonych było istotnym predyktorem zainteresowania pracą w obu krajach (choć w Polsce dodatnim, a na Węgrzech ujemnym). Tradycja rodzinna w służbach mundurowych zwiększała szanse zainteresowania pracą w służbie. W Polsce tradycje rodzinne moderowały związek między impulsywnością i kontrolą pracy a zainteresowaniem stażem i pracą. Istotnym z punktu widzenia kształtowania przyszłego personelu służby więziennej jest zwiększenie liczby staży w Służbie Więziennej.

Badania zaprezentowane w artykule stanowią istotny element badania specyfiki funkcjonowania środowiska Służby więziennej poczynając od jej potencjalnych przyszłych pracowników i motywacji jakie nimi kierują do podjęcia służby. To niewątpliwie ważny aspekt który zasługuje na uwagę i uznanie badań jako cennych i interesujących.

3) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Orlak, K., Stolarski, M. (2023). Work for the Prison Service: selected health consequences - investigating the role of personal resources, job demands, work stress, and burnout. *International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health*, 36(6), 1–17.

Tekst dotyczy specyficznych wymagań pracy w Służbie Więziennej i ich wpływu na zdrowie funkcjonariuszy przy wykorzystaniu modelu JD-R (Job Demands-Resources). W badaniu wzięło udział 1732 funkcjonariuszy Służby Więziennej w Polsce. Wykorzystano narzędzia: COPSOQ II, COPE, AUDIT i ankieta socjodemograficzna.

W badaniu opartym na modelu JD-R (Job Demands–Resources) uwzględniono cztery główne kategorie wymagań pracy:

- wymagania ilościowe (quantitative demands / work pace) – czyli tempo pracy, obciążenie zadaniami, liczba obowiązków,
- wymagania emocjonalne (emotional demands) – konieczność radzenia sobie z trudnymi emocjami, np. agresją osadzonych, stresem sytuacyjnym,
- wymagania poznawcze (cognitive demands) – potrzeba koncentracji, podejmowania decyzji, pamiętania wielu informacji,
- wymagania związane z ukrywaniem emocji (demands for hiding emotions) – konieczność tłumienia własnych emocji, zachowania spokoju i profesjonalizmu niezależnie od sytuacji.

Okazało się, że tylko tempo pracy nie było istotnym predyktorem stresu i wypalenia zaś stres okazał się głównym czynnikiem sprzyjającym zachowaniom związanym z alkoholem – zarówno bezpośrednio, jak i pośrednio.

Niezwykle ważną rolę pełniło wsparcie przełożonych czy poczucie własnej skuteczności.

Jest to kolejny niezwykle istotny artykuł, który koncentruje się na specyficznych wymaganiach jakie stawiane są funkcjonariuszom Służby Więziennej oraz ich wpływowi na zdrowie funkcjonariuszy.

d) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Piotrowski, A., Hamzah I. (2021). Insomnia among Prison Officers and Its Relationship with Occupational Burnout: The Role of Coping with Stress in Polish and Indonesian Samples. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(8), 4282.

Kolejną publikacją wskazaną przez habilitantkę do osiągnięcia naukowego jest tekst traktujący o zależności między bezsennością, stosowanymi, stylami radzenia sobie ze stresem przez badanych oraz czynnikami organizacyjnymi a wypaleniem zawodowym u funkcjonariuszy Służby Więziennej. Autorka wskazuje także na zidentyfikowane znacznie wyższe problemy ze snem występujące wśród kadry penitencjarnej różnicujące tę grupę od populacji ogólnej.

Artykuł ma liczne odwołania do literatury przedmiotu w odniesieniu do których, a także w oparciu o własne analizy Habilitantka wskazywała na powiązanie bezsenności z wieloma negatywnymi konsekwencjami zdrowotnymi takimi jak drażliwość, obniżone funkcjonowanie w ciągu dnia a także zaburzenia nastroju. Dane pochodzące z badań posłużyły do stwierdzenia, że stresory związane z pracą, rodzinne i zdrowotne to mającymi częstsze stresory u pacjentów mających problem z bezsennością. Istotne okazały się konflikty z przełożonym, trudne relacje interpersonalne, przeciążenie pracą czy problemy finansowe. Habilitantka wskazała na przeprowadzone badania porównawcze będące efektem współpracy z doktorem z indonezyjskiej Politechniki Penitencjarnej. Celem tych badań była identyfikacja nasilenia zjawiska bezsenności wśród funkcjonariuszy służby więziennej z Polski i Indonezji. Badanie opierało się o Ateńską Skalę Bezsenności autorstwa Soldatos, Dikeos i Pappargopoulos (2000), Oldenburski Kwestionariusz Wypalenia Zawodowego autorstwa Demerouti i Bakker a (Baka, Basińska 2016) oraz Kwestionariusz COPE Carver a z zespołem (1989). Badaniami objęto 778 osób tj. 288 polskich funkcjonariuszy i 376 z Indonezji.

Badania wykazały wysoki odsetek funkcjonariuszy wykazujący wczesne symptomy zaburzeń związanych ze snem. W badaniu wykazany został związek między zaburzeniami snu z wypaleniem zawodowym, zarówno wyczerpaniem psychofizycznym oraz emocjonalnym jaki i dystansowaniem się wobec pracy. Wyniki badań pozwoliły stwierdzić, że aktywne radzenie sobie ze stresem również przy pomocy wsparcia społecznego i pozyskiwania informacji są częściej stosowane u tych badanych mających lepszą jakość snu. Autor wskazał na rolę wielozmianowości w zaburzeniach snu. Badanie pozwoliło na wskazanie relacji zachodzącej między bezsennością, radzeniem sobie ze stresem a wypaleniem zawodowym w krajach mających różnorodne modele systemu penitencjarnego.

e) Piotrowski, A., **Sygit-Kowalkowska, E.**, Hamzah, I. (2020). Work Engagement among Prison Officers. The Role of Individual and Organizational Factors in the Polish and Indonesian

Tekst skupiony na poszukiwaniu predyktorów wypalenia zawodowego u funkcjonariuszy Służby Więziennej. Habilitant wskazuje na trzy grupy wyodrębnione w badaniach, wśród których zdaniem badacza, szczególnie interesujący są wypaleni ale także należy zwrócić uwagę na zaangażowanych stanowiących 25% całej grupy. Wspomniane zaangażowanie stało się celem omawianego tekstu. Zaangażowanie to stan przeciwstawny do wypalenia i charakteryzuje się przekonaniem człowieka o jego możliwościach i zdolności poradzenia sobie z zadaniami jakie stoją przed człowiekiem. W ramach z współpracy z Indonezyjską Politechniką Penitencjarną przeprowadzone zostało badanie mające na celu określenie nasilenia zaangażowania w pracę polskich i indonezyjskich funkcjonariuszy penitencjarnych. W zainteresowaniu były także czynniki indywidualne i organizacyjne pod kątem ewentualnego różnicowania nasilenia zaangażowania w pracę.

Badania przeprowadzono na grupie 312 polskich i 467 indonezyjskich funkcjonariuszy penitencjarnych. W badaniu wykorzystano następujące narzędzia: *Kwestionariusz COPE* (Carver, Scheier, Weintraub, 1989), *drabina Cantril'a* (1965) w wersji do samooceny stanu zdrowia, *Kwestionariusz Praca i Samopoczucie* (UWES) (Schaufeli, Bakker, 2004).

Według badań indonezyjscy funkcjonariusze charakteryzują się wyższym zaangażowaniem w pracę w porównaniu z polskimi funkcjonariuszami.

Najsilniejszy związek odnotowano między zachowaniami unikowymi i samooceną zdrowia – zależność ta była umiarkowana i ujemna, co oznacza, że im więcej funkcjonariusze stosowali zachowań unikowych, tym niższa była samoocena zdrowia. U osób, które pracowały w systemie wielozmianowym zaangażowanie w pracę było wyższe. Analiza wykazała efekt pośredni samooceny zdrowia dla zależności między typem jednostki penitencjarnej, aktywnego radzenia sobie, zachowań unikowych oraz poszukiwania wsparcia i koncentracji na emocjach a zaangażowaniem w pracę. Dla wszystkich tych zmiennych samoocena zdrowia pełniła rolę mediatora.

Nie bez znaczenia są różnice międzynarodowe dotyczące szeregu sfer związanych z aspektami dobrostanu funkcjonariuszy. Znaczącą pozytywną zmienną okazała się być aktywna strategia radzenia sobie.

f) **Sygit-Kowalkowska, E.**, Poklek, R., Pastwa-Wojciechowska, B. (2019). Predicting the Role of Personality Traits, Organizational Factors, and Strategies for Coping with Stress in Job Satisfaction in Correctional Services. *Polish Psychological Bulletin*, 50, 3, 275–283.

Praca to niewątpliwie jedna z kluczowych sfer ludzkiej działalności w której człowiek spędza 1/3 całego swojego czasu. Doznawane tam emocje, doświadczane przeżycia mają wpływ na całe funkcjonowanie człowieka. Od jakości pracy, czerpanej z niej satysfakcji lub jej braku w znacznej mierze zależeć będzie całościowe funkcjonowanie człowieka, także w sferach poza służbowych. Szczególnym rodzajem pracy jest służba w instytucjach mundurowych, która wiąże się z relacjami „trudnymi”, odbiorcami często nacechowanymi agresją czy przemocą. Niewątpliwie taką pracą jest Służba więzienna i pełnienie roli personelu więziennego, mającego bezpośredni kontakt z osadzonymi.

Tekst wskazany przez Habilitantkę jako jeden z cyklu dotyczy niezwykle ważnej kwestii jaką jest stres doświadczany przez personel więzienny. Autorzy podjęli próbę analizy roli i znaczenia osobowości, czynników organizacyjnych i strategii radzenia sobie ze stresem w kształtowaniu satysfakcji z pracy. Badania przeprowadzono wśród personelu penitencjarnego, podczas odbywającego się z ich udziałem szkolenia w jednostce szkoleniowej służby więziennej w Kaliszu. W badaniach zastosowano baterię testów pozwalającą na weryfikację założonego celu. Były to :

Inwentarz Osobistych Cech Pracy (BIP)

Wielofazowy Inwentarz do Pomiaru Radzenia Sobie (COPE)

Skala Satysfakcji z Pracy (SSP).

W badaniu udział wzięło 163 osoby, które w czasie badania odbywały szkolenie w Centralnym Ośrodku Szkolenia Służby Więziennej w Kaliszu.

Badania wykazały że personel mający bezpośredni kontakt z osadzonymi uzyskał najniższe wyniki pod względem satysfakcji z pracy. Na satysfakcję z pracy wpływa między innymi wrażliwość społeczna.

Aktywne radzenie sobie w sytuacjach stresowych i poszukiwanie wsparcia społecznego celach emocjonalnych to korelaty satysfakcji z pracy wśród funkcjonariuszy więziennych.

Autorzy wskazują na literaturę, która wskazuje na tematykę roli pracy łączącej działalność zawodową z zadowoleniem z pracy. Udokumentowane mierzalne korzyści płynące z zadowolenia z pracy głównie dotyczą zawodów tzw. pomocowych jak chociażby zawody w służbie zdrowia, zawody pedagogiczne czy zaworów pełnionych w ramach instytucji mundurowych. Jednocześnie część badań wskazuje że pracownicy służby więziennej mogą

doświadczając znacznego pogorszenia zdrowia fizycznego i psychicznego z powodu specyficznych warunków pracy. (Johnson, Cooper, Cartwright, Donald, Taylor i Millet, 2005). Jednocześnie częściej doświadczają stresu i wypalenia zawodowego, co niewątpliwie wpływa na jakość ich życia i satysfakcję z pracy. Dokonana analiza literatury pozwoliła autorom na przywołanie także badań wskazujących że w opinii pracowników służby więziennej ich zawód rzadko daje satysfakcję (Pomiankiewicz, 2010).

Osobowość danej osoby może wpływać pośrednio na radzenie sobie, wpływając na skuteczność stosowania strategii radzenia sobie. Dotychczasowe analizy naukowe wykazały, że osobowość jest silnie powiązana z satysfakcją z życia, nasileniem depresji i psychologiczną adaptacją do stresu (Skomorovsky, 2013). Badania dotychczas prowadzone w Polsce skupiały się na analizie ogólnej satysfakcji życiowej pracowników służby więziennej natomiast jeśli chodzi o wspomnianą satysfakcję z pracy to dotyczyły one jedynie wybranych komórek (działów) w ramach Zakładów karnych. Dlatego właśnie badania jakie przeprowadzili autorzy są wypełnieniem luki jaka w tym zakresie istniała. Głównym celem ich było wytłumaczenie psychologicznych uwarunkowań satysfakcji w pracy w odniesieniu do pracowników wybranych działów Służby więziennej,

Uzyskane w wyniku badania wyniki pozwoliły na sformułowanie wniosków : Funkcjonariusze służby więziennej, którzy pracują bezpośrednio z osadzonymi, uzyskali najniższe wyniki pod względem satysfakcji z pracy. Wrażliwość społeczna ma pozytywny wpływ na satysfakcję z pracy. W związku z tym wrażliwość społeczna jest czynnikiem prognostycznym satysfakcji z pracy wśród funkcjonariuszy służby więziennej, personelu rehabilitacyjnego i administracji. Motywacja przywódcza koreluje pozytywnie z satysfakcją z pracy wśród funkcjonariuszy służby więziennej i jako taka jest najsilniejszym czynnikiem prognostycznym satysfakcji z pracy.

g) **Sygit-Kowalkowska, E., Weber-Rajek, M., Herkt, M., Ossowski, R. (2017).** Wypalenie zawodowe u funkcjonariuszy służby więziennej. Rola osobowości i wybranych cech zawodowych. *Medycyna Pracy*, 68, 1, 85–9.

To kolejny artykuł dotyczący pracowników służby więziennej i doświadczanych przez nich emocji a także specyfiki funkcjonowania w związku z realizowaną służbą. Badacze wskazali na trzy główne źródła leżące u podstaw wypalenia zawodowego – tj strukturę osobowości, specyfikę relacji interpersonalnych i czynniki organizacyjne. Habilitantka wraz ze

współautorami podjęła się oceny wypalenia zawodowego pod względem jego występowania i charakterystyki osobowościowej funkcjonariuszy służby więziennej i określenie predyktorów wypalenia zawodowego w tej grupie zawodowej. Cele te zostały zrealizowane poprzez badania w których wykorzystano Inwentarz Osobowości NEO-FFI i Kwestionariusz wypalenia zawodowego LBQ. Badanie przeprowadzono w dwóch grupach badanych tj. funkcjonariuszy mających bezpośredni kontakt z osadzonymi i pracowników administracji ZK.

Wyniki badań zdają się pokazywać obraz w którym badani zyskali ogólnie wysokie nasilenie we wszystkich badanych pięciu cechach. Spośród pięciu skal najwyższe wyniki osiągnięto w ekstrawersji a najniższe w sumienności. Wyniki te świadczą że wyniki badanych mieszczą się w górze wyników przeciętnych. Nie ujawniono istotnych różnic statystycznie. Badani wykonujący zadania służbowe w bezpośrednim kontakcie ze skazanymi doświadczali większych rozczarowań i mocniejszego wyczerpania psychofizycznego w związku z pracą. Niepokojącym są wyniki mówiące o wzroście poziomu wyczerpania i rozczarowania funkcjonariuszy wraz ze zwiększającym się stażem pracy. Neurotyzm, ekstrawersja i ugodowość to predykatory skuteczności. Wykazano w przeprowadzonych badaniach iż cechy osobowości stanowią istotny wyznacznik rozwoju objawów wypalenia zawodowego u funkcjonariuszy penitencjarnych. Ciekawym jest też wynik badań który wykazał że stanowisko pracy różnicuje stopień doświadczania symptomów wypalenia zawodowego.

h) **Sygit-Kowalkowska, E., Weber-Rajek, M., Porażyński, K., Goch, A., Kraszkiewicz, K., Bułatowicz I.** (2015). Samokontrola emocjonalna, radzenie sobie ze stresem a samopoczucie fizyczne funkcjonariuszy służby więziennej. *Medycyna Pracy*, 66, 3, 373–382.

Ciekawy artykuł dotyczący kolejnej sfery badanej u funkcjonariuszy służby więziennej. Celem podjęcia tego zagadnienia było uzyskanie odpowiedzi w jaki sposób samokontrola, strategie radzenia sobie ze stresem i czynniki socjodemograficzne różnicują poziom samopoczucia psychofizycznego u funkcjonariuszy służby więziennej. Kolejnym badanym zagadnieniem na które chciano uzyskać odpowiedź była kwestia predyktorów i ich wpływu na samopoczucie psychofizyczne w grupie badanej. Badaniu kwestionariuszowemu poddano 75 funkcjonariuszy SW zatrudnionych w Dziale ochrony. Ponad to w badaniu wykorzystano kilka narzędzi badawczych takich jak :

- kwestionariusz „Psychospołeczne warunki pracy”,
- popularny Kwestionariusz Inteligencji Emocjonalnej (PKIE),

Ten materiał pozwolił na sformułowanie określonych wniosków. Z wyższym poziomem deklarowanego radzenia sobie ze stresem wiąże się wyższy poziom samopoczucia psychicznego i równocześnie niższy poziom w obszarach bezradności, unikania czy poczucia humoru. Habilitantka wraz z pozostałymi współautorami sformułowali także jeden z wniosków że poziom kontroli emocjonalnej, poziom poszukiwania wsparcia są predyktorami dla zmiennej

„ samopoczucie psychiczne” . Warto zwrócić uwagę na badane obszary gdyż mogą one być drogowskazem chociażby do opracowania sposobów pracy z personelem więziennych w zakresie technik radzenia sobie ze stresem, które to umiejętności przełożą się na wyższy poziom samopoczucia psychicznego. Pewnym ograniczeniem w formułowaniu wniosków i budowaniu na tej podstawie działań jest zastosowany dobór grupy badawczej, opierający się jedynie na osobach wyrażających gotowość do udziału w nich.

Podsumowanie aktywności naukowej Habilitanta

Analiza aktywności naukowej wskazuje, że Habilitantka skoncentrowała swoje zainteresowania badawcze wokół zagadnienia dobrostanu w pracy personelu grup służby więziennej. Cykl artykułów, który Habilitantka wskazała jako osiągnięcie naukowe do oceny zawierała pod tytułem „Specyfika funkcjonowania zawodowego funkcjonariuszy Służby Więziennej a poziom ich doktoratu psychofizycznego.”

W ramach wspomnianego cyklu Habilitantka realizowała kolejne badania, opisywała płaszczyzny i czynniki mogące mieć wpływ na tytułowy dobrostan funkcjonariuszy służby więziennej. W sferze jej zainteresowań znalazły się : stres jakiego doznają funkcjonariusze Służby Więziennej, bezsenność wśród funkcjonariuszy i związane z nią wypalenie zawodowe, ale także radzenie sobie przez funkcjonariuszy ze stresem i samopoczuciem fizycznym, jak również rolę osobowości i wybranych cech zawodowych funkcjonariuszy czy ich samokontrolą emocjonalną oraz ich samopoczuciem. Badania prowadzone były także wśród studentów polskich i węgierskich w zakresie potencjalnego wyboru pracy w Służbie Więziennej. Ponadto Habilitantka badała reakcje funkcjonariuszy na stawiane im wymagania, a także badania opisujące rolę specyfiki służby w SW, jak również uwarunkowań osobistych przyczyniających się do dobrostanu psychofizycznego. Zwieńczeniem pracy jest artykuł podsumowujący analizy kilkuletnie poparte wynikami badań i analizą literatury.

Aktywność naukowa habilitantki jest wieloaspektowa, ale także tworząca spójny obraz będący w zainteresowaniu habilitantki. Udział w wielu przedsięwzięciach, pełnienie różnorodnych funkcji, bogaty dorobek naukowy oraz szeroka współpraca na arenie międzynarodowej w zakresie badań naukowych. Udział w projektach. Dorobek Pani doktor Ewy Sygit-Kowalkowskiej daje podstawy do pozytywnej oceny i sformułowania określonych wniosków.

Przedstawiony do oceny cykl artykułów wskazuje na przemyślaną koncepcję badania specyfiki Służby więziennej i jej funkcjonariuszy oraz potencjalnych przyszłych funkcjonariuszy rekrutujących się spośród studentów. Wieloletnie badania ujmujące kolejne aspekty dopełniające obraz służby, jej obciążeń, wypalenia zawodowego, stresu i pozostałych czynników pozwoliły na zbudowanie stosunkowo pełnego i spójnego obrazu funkcjonariusza SW osadzonego w specyfice służby.

Są to badania cenne i przydatne do wypracowania rozwiązań mających wpływ na tytułowy dobrostan. Niewątpliwie należy ten obszar badań w dalszym ciągu kontynuować, gdyż jak habilitantka wielokrotnie wskazywała jest stosunkowo słabo opisany i zbadany. Obszar badań dobrostanu i stresu oraz motywacji do pracy w służbach mundurowych jest mi szczególnie bliski i objęty zainteresowaniem naukowym z tym większą przyjemnością zapoznałam się z wynikami cyklu artykułów habilitantki. Jednoznacznie stwierdzam, że jest to materiał cenny i ważny dla polskiej nauki.

WNIOSEK KOŃCOWY

Na podstawie przeprowadzonej oceny działalności naukowej, dydaktycznej oraz popularyzującej naukę, wskazanej monografii jako osiągnięcia naukowego, uważam, że Pani Doktor Ewa Sygit-Kowalkowska spełnia wymagania ustawowe (ustawa z dnia 20 lipca 2018 r., Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) oraz akty prawa o charakterze wykonawczym, określające wymagania dla kandydatów do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego. W związku z powyższym rekomenduję sporządzenie przez Komisję Habilitacyjną pozytywnego wniosku o nadanie Pani Doktor Ewy Sygit-Kowalkowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego.